

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Українська мова та література. Світова література**

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

Освітня кваліфікація: Магістр філології зі спеціалізації «Українська мова та література. Світова література».

Професійна кваліфікація: Філолог. Викладач української мови, української та зарубіжної літератури закладу вищої освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки
(протокол № 8 від «28» червня 2022 р.)
Освітньо-професійна програма
введена в дію з 1 вересня 2022 р.
(наказ № 220-з від «29» червня 2022 р.)

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО
(із внесеними змінами та доповненнями)
Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки
(протокол №__ від «__» _____ 2023 р.
Ректор _____ Анатолій ЦЬОСЬ
(наказ № ____ від «__» _____ 2023 р.)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки магістрів у галузі знань 03 *Гуманітарні науки* за спеціальністю 035 *Філологія*.

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході підготовки фахівця відповідно до *Стандарту вищої освіти України* другого (магістерського) рівня галузі знань 03 *Гуманітарні науки* спеціальності 035 *Філологія*, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 871.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою у складі:

1. Межов Олександр Григорович – керівник робочої групи, гарант ОПП, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови ВНУ імені Лесі Українки.

2. Костусяк Наталія Миколаївна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови ВНУ імені Лесі Українки.

3. Романов Сергій Миколайович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури ВНУ імені Лесі Українки.

4. Левчук Ірина Петрівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови ВНУ імені Лесі Українки.

5. Приймачок Оксана Іванівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови ВНУ імені Лесі Українки.

6. Сірук Вікторія Григорівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури ВНУ імені Лесі Українки.

7. Яручик Віктор Павлович – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури ВНУ імені Лесі Українки.

8. Мартинюк Микола Іванович, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філології Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради.

9. Кичан Діана Олександрівна – випускниця магістратури 2021 року зі спеціальності 035 *Філологія* освітньо-професійної програми «*Українська мова та література. Світова література*», аспірантка другого року навчання за освітньо-науковою програмою «*Мова, література і фольклор пограниччя*» підготовки доктора філософії зі спеціальності 035 *Філологія* ВНУ імені Лесі Українки.

10. Хвіщук Наталія Віталіївна – здобувач освіти першого року навчання другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «*Українська мова та література. Світова література*» зі спеціальності 035 *Філологія* ВНУ імені Лесі Українки.

Рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Жулинський Микола Григорович, доктор філологічних наук, академік НАН України, директор Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка.

2. Завальнюк Інна Яківна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови, декан факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського.

3. Романюк Світлана – доктор філологічних наук, професор факультету прикладної лінгвістики Варшавського університету (Республіка Польща).

4. Совтис Наталія Миколаївна, доктор філологічних наук, завідувач кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету.

5. Сюта Галина Мирославівна, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник відділу стилістики, культури мови та соціолінгвістики Інституту української мови НАН України.

6. Швець Алла Іванівна, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Інституту Івана Франка НАН України.

Освітньо-професійна програма погоджена науково-методичною комісією факультету філології та журналістики (протокол № 10 від 01.06.2022), схвалена вченою радою факультету філології та журналістики (протокол № 10 від 09.06.2022) і затверджена Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки протокол № 8 від 28.06.2022).

Після перегляду та внесення змін і доповнень освітньо-професійна програма погоджена науково-методичною комісією факультету філології та журналістики (протокол № 11 від 07.06.2023), схвалена вченою радою факультету філології та журналістики (протокол № 11 від 26.06.2023) та перезатверджена Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 8 від 29.06.2023).

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється Положенням про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм (2020 р.) та Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, схваленим Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 1 від 27.01.2022).

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Лист погодження освітньо-професійної програми
«Українська мова та література. Світова література»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія
галузі знань 03 Гуманітарні науки

Голова науково-методичної комісії

факультету філології та журналістики _____ доц. Зінчук Р. С.

Голова вченої ради факультету

факультету філології та журналістики _____ доц. Лавринович Л. Б.

Завідувач кафедри української мови _____ проф. Костусяк Н. М.

Завідувач кафедри української літератури _____ доц. Яручик В. П.

Завідувач кафедри історії

та культури української мови _____ проф. Богдан С. К.

Завідувач кафедри теорії літератури

та зарубіжної літератури _____ проф. Романов С. М.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА. СВІТОВА ЛІТЕРАТУРА»
підготовки магістра
зі спеціальності 035 Філологія

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня кваліфікація	Магістр філології зі спеціалізації «Українська мова та література. Світова література»
Професійна кваліфікація	Філолог. Викладач української мови, української та зарубіжної літератури закладу вищої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Українська мова та література. Світова література
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС Термін навчання: 1 рік 4 місяці (для денної форми навчання)
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію ОПП «Українська мова та література. Світова література», серія УД № 03013349, від 04 листопада 2020 р. Строк дії сертифіката до 01 липня 2024 р.
Цикл/рівень	Сьомий рівень Національної рамки кваліфікацій (другий цикл Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, сьомий рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя)
Передумови	Наявність ступеня бакалавра або магістра (спеціаліста)
Мови викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 4 місяці
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/ukrayinska-mova-ta-literatura-svitova-literatura-2022-r
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців з філології, які володіють спеціалізованими концептуальними знаннями відповідно до сучасних наукових здобутків у галузі лінгвістики, літературознавства, методики їх навчання; практичними вміннями й навичками комплексного аналізу, творення (зокрема перекладу), оцінювання, інтерпретації, редагування письмових та усних текстів різних стилів і жанрів, успішної комунікації державною та іноземною мовами; викладання української мови, української та зарубіжної літератур, застосування сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності; критичного мислення, вирішення складних нестандартних завдань і проблем у широких або мультидисциплінарних контекстах, нових чи незнайомих середовищах під час проведення філологічних досліджень, а також інноваційної проектної діяльності з метою розвитку нових знань і процедур, популяризації та брендингу Волинського регіону.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	03 Гуманітарні науки 035 Філологія 035.01 Українська мова та література

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма має академічно-прикладний характер і зорієнтована на формування конкурентоспроможних професіоналів у галузі філології, філологів-дослідників та викладачів філологічних дисциплін, здатних застосовувати у практичній діяльності отримані фундаментальні й спеціалізовані концептуальні знання, зокрема наукові інновації галузі, генерувати на їхній основі оригінальні ідеї у власних лінгвістичних чи літературознавчих дослідженнях, проєктах; володіти вміннями й навичками аналізу, творення (зокрема перекладу), оцінювання, інтерпретації, редагування текстів усіх стилів та жанрів, високопрофесійної усної та письмової комунікації в різних видах дискурсу; викладання української мови та літератури, зарубіжної літератури в закладах вищої та фахової передвищої освіти шляхом вивчення сучасних методик навчання, основ професійної майстерності у поєднанні з асистентською практикою.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<i>Об'єкти вивчення:</i> фахова українська мова, її жанрово-стильові різновиди; наукова комунікація іноземною мовою; сучасна література (як українська, так і зарубіжна); українська література у світовому контексті; сучасні методики навчання в мовно-літературній освітній галузі; методологія, історія, новітні тенденції розвитку мовознавства й літературознавства (теоретичний, практичний, порівняльний, науково-дослідницький аспекти). <i>Цілі навчання</i> – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом), оцінюванням, інтерпретацією, редагуванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації державною та іноземною мовами, а також викладанням філологічних дисциплін. <i>Теоретичний зміст предметної галузі:</i> система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології. <i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові та спеціальні методи філологічного аналізу, методики дослідження мови та літератури, інформаційно-комунікаційні технології. <i>Ключові слова:</i> філологія, мовознавство, літературознавство, українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова, методики навчання.
Особливості програми	У Волинському регіоні це єдина програма з професійно-освітнім, науково-дослідним і науково-педагогічним складниками, за якою здійснюється підготовка магістрів філології зі спеціалізації «Українська мова та література. Світова література» професійної кваліфікації <i>Філолог. Викладач української мови, української та зарубіжної літератури закладу вищої освіти</i> з реальною перспективою продовження навчання за надзвичайно актуальною в умовах українсько-польського пограниччя освітньо-науковою програмою «Мова, література і фольклор пограниччя» підготовки доктора філософії зі спеціальності 035 <i>Філологія</i>. Це зумовлює багатопрофільне навчання через дослідження й викладання з можливістю набуття компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності філолога, філолога-дослідника в галузі українського мовознавства й літературознавства, зарубіжної літератури, викладача філологічних дисциплін закладів вищої та фахової передвищої освіти. У зв'язку з цим передбачено пропорційний розподіл кредитів на вивчення української мови, української літератури, зарубіжної літератури, педагогічно-методичну підготовку й науково-дослідницьку роботу здобувачів освіти з домінуванням практичного складника. Вивчення регіональних особливостей української мови, філологічної науки й літературної творчості закладено в циклі нормативних освітніх компонентів, зокрема «Сучасна література з методикою викладання», «Українська література у світовому контексті», «Порівняльне літературознавство як наука та навчальна дисципліна», «Історія та прикладні аспекти українського мовознавства», «Українська мова в контексті новітніх наукових парадигм», і доповнено в циклі вибіркових: «Порівняльна фольклористика», «Мова і суспільство (соціолінгвістика)», «Новітня риторика: прийоми і стратегії», «Український переклад у системі міжкультурної комунікації», «Психоаналітична теорія та літературознавча практика», «Україномовна література в Польщі». У контексті європейських пріоритетів і збереження регіональної унікальності волинських освітньо-наукових традицій здобувачі освіти мають нагоду стати співдослідниками творчості Лесі Українки при Науково-дослідному інституті й музеї Лесі Українки; онімів та діалектизмів Волинської області й пограниччя у взаємодії із

	Західнополіським ономастико-діалектологічним центром; волинського фольклору під керівництвом професора В. Ф. Давидюка; функційних особливостей синтаксичних, морфологічних і словотвірних одиниць та категорій у співпраці з Граматичним центром та унікальною в Україні Луцькою граматичною школою академіка І. Р. Вихованця (докторами наук, професорами, що вивчають актуальні питання новітньої функційно-категорійної граматики української мови), а також удосконалити редакторські й перекладацькі компетентності відповідно в Навчальному медіацентрі та Науково-навчальній лабораторії українсько-польського перекладу; прослухати лекції запрошених науковців, взяти участь у спільних проєктах, конференціях, програмах обміну тощо, передбачених двосторонніми угодами, зокрема з кафедрою української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету, відділами Інституту української мови й Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України та кафедрою україністики Варшавського університету, де працюють і випускники факультету філології та журналістики ВНУ імені Лесі Українки.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускник магістратури може працювати в науковій, освітній, літературно-видавничій галузях; засобах масової інформації, інтернет-маркетингу; бібліотеках, музеях, мистецьких і культурних центрах, різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування; органах державної влади й місцевого самоврядування та інших галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, редагування й оцінювання текстів, високопрофесійної комунікації державною мовою на таких посадах: філолог-дослідник (співробітник науково-дослідних установ відповідного профілю); викладач філологічних дисциплін (української мови, української літератури, зарубіжної літератури) у закладах вищої та фахової передвищої освіти; літературний співробітник, літературний редактор, коректор; науковий консультант у галузі нематеріального виробництва (освіта, культура, мистецтво); адміністративних посадах тощо, відповідно до Класифікатора професій ДК 003:2010: 23 Професіонали в галузі освіти та навчання 2310 Викладачі закладів вищої освіти 2322 Викладачі закладів фахової передвищої освіти 2444 Професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладів 2444.1 Наукові співробітники (філологія, лінгвістика, переклади) 2444.2 Філологи, лінгвісти, перекладачі та усні перекладачі 2451 Професіонали в галузі літератури 2451.1 Літературознавці
Подальше навчання	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за освітньою програмою підготовки доктора філософії (PhD). Набуття додаткових кваліфікацій за іншими спеціальностями та/або спеціалізаціями у системі післядипломної (неперервної) освіти та освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемноорієнтоване, студентоцентроване викладання, компетентнісне практично-спрямоване навчання: оптимальне поєднання теоретичного навчання з практичними заняттями, асистентською практикою у закладах вищої та фахової передвищої освіти, переддипломною практикою; навчання через наукові дослідження з урахуванням сучасних досягнень і практик; самонавчання: індивідуально-творчий, особистісно-зорієнтований саморозвиток здобувачів освіти, формування готовності до самоосвіти впродовж життя; реалізація індивідуальної освітньої траєкторії через цикл вибіркового дисциплін. <i>Форми навчання:</i> лекції, зокрема інтерактивні та мультимедійні, семінарські і практичні заняття, самостійна й індивідуальна, творча та науково-дослідна робота студентів, консультації, виробничі практики, елементи дуальної освіти, дистанційного навчання на платформі LMS Moodle та ін. <i>Методи навчання:</i> традиційні та інноваційні, зокрема проблемні (лекція проблемного викладу, евристична, аналітико-синтетична бесіда, розгляд кейсів); інтерактивні (робота в малих групах, навчальна дискусія, диспут, тренінг); частково-пошукові й

	дослідницькі (індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ), наукові доповіді, статті, тези, анотації, аналітичні есе, мініпроекти), навчально-прикладні (вправи та практичні завдання репродуктивного, аналітичного, творчого, проблемного характеру); наочні (ілюстрації, презентації); самоконтролю (усний, письмовий, тестовий).
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою (ЄКТС і лінгвістична шкала) згідно з <u>Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки</u> (схвалено Вченою радою університету, протокол № 8 від 28 червня 2022 р.). <i>Поточний контроль</i> – оцінювання відповідей здобувачів освіти під час усного та письмового опитування, евристичної чи контрольної-корекційної бесіди; активності в дискусії, диспуті, тренінгу, роботі малих груп; виконаних вправ і практичних завдань; письмового тестування; захисту індивідуальних завдань (презентація, аналітичне есе, лінгвістичний аналіз, створення, редагування тексту, літературознавчий аналіз художнього твору, мініпроекти тощо). <i>Підсумковий контроль</i> – модульні контрольні роботи, екзамени та заліки з урахуванням балів поточного контролю, публічний захист практик. <i>Атестація</i> – захист кваліфікаційної роботи. Критерії оцінювання оприлюднюються заздалегідь у силабусах освітніх компонентів. Студентам також можуть бути зараховані результати навчання, здобуті в процесі неформальної та інформальної освіти відповідно до <u>Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки</u> (схвалено Вченою радою університету, протокол № 8 від 28 червня 2022 р.).
6 –Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, усвідомлювати мову як систему систем для вироблення навичок комплексного багатоаспектного аналізу її одиниць з урахуванням впливу лінгвальних і позалінгвальних чинників. ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку українського та світового літературознавства, вільно орієнтуватися в різних літературних течіях, творчих методах, стилях і жанрах. ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання, новітні досягнення й методологічні принципи філологічної науки. ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу відповідно до класичних і новітніх методологічних принципів. ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації

	для вирішення професійних завдань. ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень та у професійній діяльності. ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату та ефективної комунікації у професійній діяльності. ФК 9. Здатність реферувати, аналізувати, коментувати, узагальнювати й систематизовувати результати наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних учених, коректно покликаючись на їхні праці. ФК 10. Здатність планувати й організовувати власне наукове дослідження теоретичного і прикладного характеру в галузі філології з використанням універсальних та спеціальних методів наукового аналізу, доцільно добираючи відповідний фактичний матеріал і зосереджуючи увагу, зокрема, на вивченні регіональних особливостей української мови, філологічної науки та літературної творчості. ФК 11. Здатність самостійно досліджувати актуальні проблеми філологічної науки в синхронії й діахронії з одержанням нових результатів, дотримуючись принципів академічної доброчесності. ФК 12. Здатність належно презентувати результати власних наукових досліджень державною та іноземною мовами у фахових виданнях, на конференціях, семінарах, круглих столах, під час підсумкової атестації (захисту кваліфікаційної роботи). ФК 13. Здатність ефективно використовувати набуті лінгвістичні, літературознавчі та методичні знання у практиці викладання української мови та української і зарубіжної літератур. ФК 14. Здатність застосовувати сучасні методи й форми, інформаційно-комунікаційні технології навчання української мови та літератури, зарубіжної літератури у закладах вищої й фахової передвищої освіти. ФК 15. Здатність інтегрувати набуті філологічні знання й вирішувати проблемні питання лінгвістики та літературознавства у широких або мультидисциплінарних контекстах, у тісному взаємозв'язку з іншими науковими і практичними галузями.
7 – Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами. ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі. ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови й техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату та організації успішної комунікації. ПРН 7. Аналізувати, порівнювати, класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці, літературні течії, творчі методи, стилі та жанри. ПРН 8. Оцінювати історичні надбання, новітні досягнення, методологічні принципи української та світової філологічної науки, виходячи з розуміння особливостей її становлення й еволюційного розвитку. ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації. ПРН 10. Збирати та систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації). ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних. ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності. ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються, ефективно застосовуючи набуті лінгвістичні, літературознавчі знання, сучасні форми, методики та	

інформаційно-комунікаційні технології навчання в освітній діяльності. ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів. ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу. ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі відповідно до європейських і національних пріоритетів зі збереженням регіональної унікальності наукових студій і практик, зокрема й для популяризації Волинського регіону.	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучено 100% науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки із науковими ступенями та вченими званнями: докторів наук, професорів, кандидатів наук, доцентів, які мають відповідну базову освіту, професійну кваліфікацію, практичний досвід, належне навчально-методичне забезпечення дисциплін, не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 <u>Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності</u>. Усі науково-педагогічні працівники постійно підвищують свою кваліфікацію, зокрема кожні п'ять років проходять стажування у вітчизняних і закордонних наукових установах або закладах вищої освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчально-бібліотечний корпус № 8 (Н) з 20 аудиторіями і 22 службовими приміщеннями, зокрема й для осіб з особливими потребами; аудиторно-лабораторний корпус № 2 (С) із Центром інноваційних технологій та комп'ютерного тестування, що має 293 комп'ютери, об'єднані у підключену до інтернету корпоративну мережу; науково-дослідні і навчально-наукові лабораторії факультету філології та журналістики, зокрема західнополіський ономастико-діалектологічний центр, науково-дослідний інститут Лесі Українки, музей Лесі Українки, навчальний медіацентр, граматичний центр, спеціалізовані аудиторії: наукова лабораторія вивчення життя і творчості Лесі Українки імені професора О. О. Рисака, лабораторія українсько-польського літературного пограниччя, науково-навчальна лабораторія українсько-польського перекладу, полоністична майстерня імені Юзефа Лободовського, кабінет шевченкознавства та ін.; наукова бібліотека ВНУ імені Лесі Українки загальною площею 6790,3 м² (відділи, читальні зали (652 місця), фонд бібліотеки становить понад 845 тисяч примірників документів із різних галузей знань; спортивні споруди: спортивно-оздоровчий комплекс, 12 спортивних залів, відкриті спортивні майданчики, 2 стадіони, зокрема стадіон імені Віктора Завацького; реабілітаційна клініка ВНУ імені Лесі Українки; 5 гуртожитків, які об'єднані у студмістечко; їдальні та кафе; ботанічний сад «Волинь», агробіостанція; база практик – табір «Гарт» (на 252 місця) на озері Світязь у межах Шацького природного національного парку; Центр культури та дозвілля; коворкінг факультету філології та журналістики; інклюзивний хаб «Простір дії»; Волонтерський хаб; точки бездротового доступу до мережі «Інтернет» у кожному навчальному корпусі університету; мультимедійна техніка (стаціонарно або мобільним комплектом) у лекційних аудиторіях; обладнані укриття в кожному навчальному корпусі університету та приміщеннях гуртожитків.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інституційний репозитарій ВНУ імені Лесі Українки (https://evnuir.vnu.edu.ua/), який накопичує і зберігає електронні публікації, електронні версії документів, створених працівниками та здобувачами освіти, а також надає до них постійний безкоштовний повнотекстовий доступ в мережі «Інтернет»; електронний каталог бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки з реєстром наукових, навчальних, художніх, періодичних та ін. видань (http://catalog.library.vnu.edu.ua/); послуга «Віртуальна бібліографічна довідка», що дає змогу оперативно отримати класифікаційні індекси УДК, попередньо замовити літературу в читальних залах шляхом запиту на електронну скриньку; доступ до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus; віртуальне навчальне середовище Moodle (https://moodle.vnu.edu.ua/), корпоративна пошта; розміщені на офіційному сайті університету (http://vnu.edu.ua, розділ Структура → Факультет філології та журналістики) освітні програми, навчальні плани, графіки навчального процесу, електронний розклад навчальних занять і контрольних заходів (http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi), силабуси й навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів (дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів освіти

	з дисциплін, методичні вказівки до оформлення матеріалів практик і виконання кваліфікаційних робіт).
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	У ВНУ імені Лесі Українки діє <u>Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу</u> (схвалено Вченою радою університету, протокол № 8 від 28 червня 2022 р.). Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у наукових установах та закладах вищої освіти України, обмін студентами, участь у конференціях, семінарах здійснюються на основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та іншими закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність регламентується <u>Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки</u> (схвалено Вченою радою університету, протокол № 8 від 28 червня 2022 р.). Закордонні стажування науково-педагогічних працівників у наукових установах та закладах вищої освіти, обмін студентами, участь у спільних проєктах, міжнародних конференціях у рамках програми ЄС Еразмус+ здійснюються на основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та закладами вищої освіти країн-партнерів, зокрема договору про наукову співпрацю від 01 червня 2021 року між Варшавським університетом і ВНУ імені Лесі Українки.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОПП у контексті навчання іноземних громадян пов'язані із загальними засадами освітнього процесу, визначеними правилами МОН України. За освітньою програмою можлива підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства за умови володіння українською мовою. Іноземні здобувачі вищої освіти можуть вивчати українську мову на підготовчому відділенні навчально-наукового інституту неперервної освіти у ВНУ імені Лесі Українки. Двоє науково-педагогічних працівників кафедри української мови мають досвід роботи з іноземцями: пройшовши відповідну атестацію, розробили і викладають курси «Українська мова для іноземців», «Українська мова як іноземна (за професійним спрямуванням)» на підготовчому відділенні, на факультетах психології та соціології, міжнародних відносин, фізичної культури, спорту та здоров'я, медичному факультеті, факультеті філології та журналістики.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХНЯ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

(ОЗ – обов'язкова дисципліна циклу загальної підготовки, ОП – обов'язкова дисципліна
циклу професійної підготовки, ВБ – вибіркова дисципліна)

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, випускна кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів / годин	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
1. Цикл загальної підготовки			
ОЗ 1	Управління проєктами	3 / 90	залік
ОЗ 2	Сучасні методики навчання в закладах вищої освіти	4 / 120	екзамен
ОЗ 3	Наукова комунікація іноземною мовою	3 / 90	залік
Разом		10 / 300	
2. Цикл професійної підготовки			
ОП 1	Теорія літератури	5 / 150	екзамен
ОП 2	Теорія мови та лінгводидактика вищої школи	5 / 150	залік
ОП 3	Порівняльне літературознавство як наука та навчальна дисципліна	4 / 120	екзамен
ОП 4	Фахова українська мова та академічна риторика	5 / 150	екзамен
ОП 5	<u>Сучасна література з методикою викладання</u>	<u>9/ 270</u>	екзамен екзамен
	ч. 1: зарубіжна література	5 / 150	
	ч. 2: українська література	4 / 120	
ОП 6	Професійна майстерність викладача-філолога	4 / 120	екзамен
ОП 7	Українська література у світовому контексті	4 / 120	екзамен
ОП 8	Історія та прикладні аспекти українського мовознавства	4 / 120	екзамен
ОП 9	Українська мова в контексті новітніх наукових парадигм	4 / 120	залік
ОП 10	Асистентська практика	6 / 180	диф. залік
ОП 11	Переддипломна практика з написанням кваліфікаційної роботи	3 / 90	диф. залік
ОП 12	Кваліфікаційна робота	3/ 90	захист кваліфікаційної роботи
Разом		56 / 1680	
Загальний обсяг обов'язкових компонент		66 / 1980	
3. Цикл вибірових дисциплін			
ВБ 1	Вибіркова дисципліна 1	4 / 120	залік
ВБ 2	Вибіркова дисципліна 2	4 / 120	залік
ВБ 3	Вибіркова дисципліна 3	4 / 120	залік
ВБ 4	Вибіркова дисципліна 4	4 / 120	залік
ВБ 5	Вибіркова дисципліна 5	4 / 120	залік
ВБ 6	Вибіркова дисципліна 6	4 / 120	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		24 / 720	
Загальний обсяг освітньої програми		90 / 2700	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

	1 курс		2 курс
	1 семестр	2 семестр	3 семестр
Цикл загальної підготовки	Управління проєктами	Сучасні методики навчання в закладах вищої освіти	
		Наукова комунікація іноземною мовою	
Цикл професійної підготовки	Теорія літератури		Порівняльне літературознавство як наука та навчальна дисципліна
	Теорія мови та лінгводидактика вищої школи		
	Фахова українська мова та академічна риторика		Українська література у світовому контексті
	<u>Сучасна література з методикою викладання</u> частина 1 частина 2 <i>зарубіжна література / українська література</i>		
	Професійна майстерність викладача-філолога		Історія та прикладні аспекти українського мовознавства
Українська мова в контексті новітніх наукових парадигм			
Практична підготовка		Асистентська практика	Переддипломна практика з написанням кваліфікаційної роботи
Вибіркові дисципліни	Вибіркова дисципліна 1 Вибіркова дисципліна 2	Вибіркова дисципліна 3 Вибіркова дисципліна 4	Вибіркова дисципліна 5 Вибіркова дисципліна 6
Атестація			Кваліфікаційна робота

3. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням освітньої кваліфікації *Магістр філології зі спеціалізації «Українська мова та література. Світова література»*, професійної кваліфікації *Філолог. Викладач української мови, української та зарубіжної літератури закладу вищої освіти* відповідно до [Положення про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший \(бакалаврський\) та другий \(магістерський\) рівні освіти](#) (схвалено Волинського національного університету імені Лесі Українки, протокол № 8 від 28 червня 2022 р.).

Кваліфікаційна робота спрямована на розв'язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в галузі філології (мовознавства або літературознавства), що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Вимоги до обсягу та структури кваліфікаційної роботи визначає заклад вищої освіти у [Положенні про випускні кваліфікаційні роботи \(проекти\)](#) (схвалено Волинського національного університету імені Лесі Українки, протокол № 8 від 28 червня 2022 р.).

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та/або фальсифікації; перевіряється на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (див.: [Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату](#); [Кодекс академічної доброчесності](#)).

Кваліфікаційні роботи зберігаються в секторі рідкісних видань та іноземної літератури бібліотеки Волинського національного університету імені Лесі Українки упродовж п'яти років, а їхні електронні копії – в Електронному фонді кваліфікаційних робіт Університету безстроково у режимі закритого доступу.

(ЗК – загальна компетентність, ОЗ – обов'язкова дисципліна циклу загальної підготовки, ОП – обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки)

[illegible]

(ФК – фахова компетентність, ОЗ – обов'язкова дисципліна циклу загальної підготовки, ОП – обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки)

[illegible]

**6. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

*(ПРН – програмні результати навчання, ОЗ – обов’язкова дисципліна циклу загальної підготовки,
ОП – обов’язкова дисципліна циклу професійної підготовки)*

	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17
ОЗ 1	+		+	+	+							+				+	+
ОЗ 2	+	+	+	+	+	+						+	+			+	
ОЗ 3	+	+	+		+	+				+	+	+		+			+
ОП 1	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОП 2	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОП 3	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОП 4	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОП 5	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ОП 6	+	+	+	+	+	+					+	+	+			+	+
ОП 7	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ОП 8		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
ОП 9		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
ОП 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	
ОП 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+
ОП 12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+

7. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 25.05.2023).
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 25.05.2023).
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. Київ : Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. 746 с.
4. Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення : наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16> (дата звернення: 25.05.2023).
5. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p> (дата звернення: 25.05.2023).
6. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.05.2023).
7. Розроблення освітніх програм : метод. рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 108 с.
8. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (магістерського) рівня вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 № 869. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-bakalavr.pdf> (дата звернення: 25.05.2023).
9. Tuning Educational Structures in Europe. URL: <https://www.unideusto.org/tuningeu/> (дата звернення: 25.05.2023).

Гарант освітньо-професійної програми проф. Олександр МЕЖОВ